
Kyrkomötet Kyrkolivsutskottets betänkande 2015:13

Solidarisk fond för dem som fått egendom förstörd vid kravaller

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2015:61. Utskottet menar att det är i första hand stat, kommuner och försäkringsbolag som bär ansvaret för ekonomiskt stöd eller ersättning när människor drabbas av bilbränder eller något liknande. Det är inte heller den nationella nivåns uppdrag att förmedla ekonomiskt stöd till enskilda personer. Svenska kyrkan kan däremot spela en viktig roll tillsammans med andra organisationer för att minska de spänningar som ligger till grund för bilbränder och andra uttryck av missnöje och vanmakt i vårt samhälle. Utskottet föreslår att kyrkomötet avslår motionen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:61.

Motionens förslag

Motion 2015:61 av Axel W Karlsson, Inrätta en solidarisk fond för dem som fått egendom förstörd vid kravaller

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att verka för att en fond inrättas, gärna i samarbete med andra, t.ex. muslimska huvudmän, för att ge solidariskt ekonomiskt stöd till enskilda som fått egendom förstörd i samband med upplöpp.

Bakgrund

Bilbränder, särskilt i förorterna, är en ganska ny företeelse i det svenska samhället, vilket utmanar regering, kommuner, socialtjänst och den civila sektorn, det är även en utmaning för Svenska kyrkan. Det krävs samverkan för att agera på bästa sätt, inte minst i förebyggande syfte.

En del församlingar har fonder eller andra möjligheter att bidra med ekonomiskt stöd till enskilda, även om det oftast är andra former av stöd som präglar församlingarnas diakonala arbete. Enligt uppgifter från flera diakonala medarbetare som arbetar i storstadsområden och i stift, finns ingen kännedom om att någon hittills sökt pengar i Svenska kyrkan för förstörd egendom vid kravaller eller bilbränder. Man menar att om förfrågan om ekonomiskt stöd vid t.ex. bilbränder skulle bli aktuell, bör detta inte särskiljas från andra behov eller andra ekonomiska svårigheter människor har, utan tillsammans ingå i den individuella bedömning som alltid görs vid ansökan om ekonomiskt stöd.

Riksnormen och försäkringar

Det är den av regeringen fastställda riksnormen som avgör nivån på försörjningsstöd, ekonomiskt bistånd till den enskilde och som beslutas av respektive kommun. Att äga en egen bil ingår inte i riksnormen, om det inte med anledning av funktionsnedsättning finns skäl för stöd till ett handikappanpassat fordon. Stadsmissionens rådgivningsbyrå i Göteborg som exempel, arbetar också utifrån denna riksnorm vid bedömning av ekonomiskt stöd till enskilda.

Diakonimedarbetares erfarenhet är att det ofta saknas försäkringar, sjuk- och livförsäkring samt hem och egendomsförsäkring bland människor de möter i sitt uppdrag. Det finns därför ett ständigt behov av förstärkt samhällsinformation, inte minst i utanförskapsområden och på flera språk.

Försäkringsskydd för barn och unga ingår i riksnormen för försörjningsstöd och som en konsekvens av riksnormen, inte bilförsäkring. Alla motordrivna fordon som används i trafik ska vara trafikförsäkrade enligt trafikskadelagen. För ersättning vid skadegörelse krävs en tecknad bilförsäkring utöver den obligatoriska trafikförsäkringen. Om man inte har någon försäkring finns det i vissa fall möjlighet till statlig brottsskadeersättning från Brottsoffermyndigheten. Det är dock svårt att få brottsskadeersättning för sakskador eller för så kallade förmögenhetsskador, vilket bil räknas som.

På Svenska kyrkans webbsida finns information om hur man söker stöd från de diakonala fonder och stiftelser som administreras på nationell nivå i Svenska kyrkan. Bidragen riktar sig till bland annat studenter, funktionsnedsatta, barn, äldre och sjuka. Anslag eller bidrag kan ansökas av organisationer, föreningar och privatpersoner som uppfyller stiftelsernas ändamålskrav. Det finns ingen fond som berör ämnet som motionären lyfter, eftersom de flesta fonder är äldre till sin karaktär. De är i sin utformning svåra att styra över till nya företeelser i samhället, vilket inte hindrar att en ny inriktning skulle kunna uppmuntras när gamla stiftelser ska permuteras.

På webbsidan finns också en hänvisning till att församlingarna och stiftet i viss mån har möjlighet att ge ekonomiskt stöd. Att en del församlingar och stift kan ge tillfällig ekonomisk hjälp till privatpersoner genom sina fonder, stiftelser och kollekter. Men som framgår av webbsidan ger församlingarna framför allt stöd och råd, enskilda samtal samt hjälp till att förmedla andra kontakter för att lösa problemen.

Förebyggande arbete

Många församlingar arbetar med integrationsfrämjande verksamheter. I Göteborg har Angered, Bergsjön och Lundby församlingar samverkat genom projektet Ny i Sverige. Projektet har bedrivit öppen verksamhet för nya svenskar, erbjudit samhällsinformation, språkträning och inte minst skapat mötesplatser öppna för alla oavsett bakgrund och religion.

Nätverket Integrationsdialogen i Göteborg består av olika aktörer med engagemang och uppdrag i integrations- och flyktingfrågor t.ex. föreningar, enskilda, stadsledningskontoret, polisen och Migrationsverket. I nätverket som också initierades av Svenska kyrkan ingår flera församlingar i Göteborg. Syftet är att föreningar som arbetar för integration och som bekämpar främlingsfientlighet och segregation bättre ska kunna samverka med varandra och offentliga myndigheter.

I Lunds stift finns ett engagemang i frågor om social sammanhållning. Stiftet har tagit initiativ till projektet Social cohesion för att studera integration och främlingsfientlighet och de utmaningar detta innebär för många europeiska storstäder. Social cohesion vill bidra till ett samhälle där människor kan leva och utvecklas i frihet och trygghet och där hatbrotten minskar. Stiftet har också tagit initiativ till att bilda

stiftelsen Initiativ för social sammanhållning i Skåne. Förutom Svenska kyrkan ingår en rad trossamfund, Sydsvenska Industri- och handelskammaren, Lunds universitet, Malmö högskola, Malmö stad och Region Skåne. Stiftelsens uppgift är att verka för en bättre social sammanhållning med större social och kulturell öppenhet i Malmö och Skåne. Detta sker genom att öka kunskapen om olika religioner och livsåskådningar samt genom att bidra till fördjupat samarbete mellan föreningar, organisationer, kommuner och myndigheter.

Andra exempel på förebyggande arbete finns i Stockholms stift som under flera år engagerat sig och genomfört ett antal projekt och kampanjer för att motverka rasism, främlingsfientlighet och utanförskap.

Storstadsnätverket Framtiden bor hos oss består av 22 församlingar och distrikt som arbetar i mångkulturell och mångreligiös miljö, ofta i utanförskapsområden. Nätverket bidrar med reflektion om hur det nya samhället och den nya kyrkan tar form och vad kyrkans uppdrag är i denna kontext. Nätverket arrangerar konferenser, utbildningar och bedriver opinionsbildning.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:61.

Utskottet ser att motionären har välvilliga syften med sin motion. Utskottet menar dock att det inte är den nationella nivåns uppdrag att förmedla ekonomiskt stöd till enskilda personer. Det är i första hand är stat, kommuner och försäkringsbolag som bär ansvaret för ekonomiskt stöd eller ersättning när människor drabbas av bilbränder eller något liknande. Utskottet menar samtidigt att de lokala insatserna har avgörande betydelse, inte minst de diakonala, efter den sortens händelser som lyfts fram i motionen.

Utskottet anser att Svenska kyrkan har en viktig uppgift tillsammans med andra organisationer, att samarbeta och verka för att minska de spänningar som ligger till grund för bilbränder och andra uttryck av missnöje och vanmakt i vårt samhälle.

Utskottet föreslår kyrkomötet att avslå motion 2015:61.

Uppsala den 24 september 2015

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Niklas Grahn, Katarina Glas, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Stig Eriksson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Monica Lindell Rylén, Stefan Grundberg, Camilla Persson, Evy Annér, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Anders Ahl, Ylva Wahlström, Karin Janfalk och Styrbjörn Granquist.

Biskoparna Fredrik Modéus och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.